

УДК 373.2 /3 : 81» 243(07)

Юлія Стыркіна

СТРАТЕГІЯ КУРСУ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» І ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

А Розглядаються питання оптимізації формування іноземної професійної компетенції студентів – майбутніх вихователів і вчителів початкової школи. Показано, що в якості одного із засобів, які сприяють досягненню цієї мети, виступає курс «Іноземна мова за професійним спрямуванням», зроблена спроба виокремити загальні закономірності його побудови.

Ключові слова: іноземна мова за професійним спрямуванням, методи і прийоми розвитку вторинної мовної особистості у дітей дошкільного віку і молодших школярів, методичні та психолого-педагогічні умови навчання іноземної професійної компетенції.

Юлія Стыркіна. Стратегія курсу «Иностранный язык профессионального направления» и особенности его преподавания.

А Рассматриваются вопросы оптимизации формирования иноязычной профессиональной компетенции студентов – будущих воспитателей и учителей начальной школы. Показано, что в качестве одного из средств, способствующих достижению этой цели, выступает курс «Иностранный язык профессионального направления», предпринята попытка выделить общие закономерности его построения.

Ключевые слова: иностранный язык профессионального направления, методы и приёмы развития вторичной языковой личности у детей дошкольного возраста и младших школьников, методические и психолого-педагогические условия обучения иноязычной профессиональной компетенции.

Julia Styrykina. Course strategy «Foreign language for professional purposes» and peculiarities of his teaching.

S The problems of optimizing the formation of professional foreign language competence of students – future teachers of pre-schoolers and primary school teachers. This article shows that as a means to contribute to this goal can serve the course «Foreign language for professional purposes», also an attempt to isolate common patterns of its construction is made.

Keywords: foreign language for professional purposes, methods and techniques of secondary linguistic identity in children of preschool age and younger students, teaching and psycho-pedagogical conditions of foreign language teaching professional competence.

Актуальність і доцільність дослідження. Питання вдосконалення професійної підготовки студентів до навчання дітей молодшого шкільного і дошкільного віку іноземної мови все частіше стає предметом дискусій стосовно того, чи є необхідність у ранньому навчанні мови. Між тим, у сучасних нормативних документах (Програма розвитку освіти в Україні тощо) вже безпосередньо формулюється соціальний запит на дослідження проблеми навчання іноземної мови в умовах сім'ї і дитячого садка, початкової школи, йде постійний процес розроблення й апробації вітчизняними й закордонними методистами нового змісту, методів і прийомів навчання та виховання. Отримати доступ до закордонних методичних навчальних розробок в умовах існування всесвітньої мережі не складно за однієї умови: володіння спеціалістом принаймні англійською як мовою міжнаціонального спілкування. Саме тому володіння англійською на достатньому професійному рівні необхідно будь-якому справжньому спеціалісту, який бажає постійно вдосконалювати свій фаховий рівень. Гадаємо, у майбутньому до обов'язкових нормативних курсів будь-якої спеціальності буде входити курс «Іноземна мова за

професійним спрямуванням», а розроблення та постійне збагачення й вдосконалення подібних курсів – до найважливіших завдань викладачів іноземної мови. Мусимо завважити, що досліджень, присвячених розвитку професійної іноземної компетенції, вкрай мало. Так, практично відсутній аналіз психолого-педагогічних умов, що сприяють засвоєнню майбутніми фахівцями професійної лексики. Майбутній педагог повинен володіти навичками роботи з педагогічними сайтами, вміти орієнтуватися в англомовних педагогічних джерелах, читати наукові статті за професійним спрямуванням, знаходити нові комплекси методів і прийомів навчання та виховання молодших школярів і дітей дошкільного віку.

Курс «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для майбутніх вихователів ДНЗ і вчителів початкових класів з'явився не так давно, тому з приводу його змісту у науковій літературі та Інтернет-виданнях існують певні розбіжності. Більшість університетів пропонує цей курс як інтегрований, заснований на повторенні базового курсу іноземної мови та роботі над текстами професійного спрямування. Наприклад, для студентів-економістів Мелі-

топольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького програма взагалі включає до свого змісту лише базовий курс іноземної мови, що дублює інший програмний курс, який є обов'язковим для вивчення, і практично нівелює значення введення курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Навіть якщо до змісту курсу і включені фахові теми або лексика, робота над базовим курсом, як правило, за обсягом значно переважає роботу над професійною лексикою (Програма Харківського національного економічного університету для студентів-магістрантів спеціальності «Геологія»). На нашу думку, зміст курсу має бути визначений основним його завданням: дати можливість майбутнім фахівцям засвоїти професійну іншомовну лексику, що дозволить вести як безпосереднє, так і дистанційне спілкування з колегами за кордоном, дізнаватись про нові методи й підходи до навчання безпосередньо, а не опосередковано через перекладачів, що не завжди адекватно розуміють специфіку предмета. На високому рівні розроблений курс «Англійська мова для психологів» авторів І. П. Агабекян і В. Б. Кухарської.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Основні питання організації викладання іноземної мови за професійним спрямуванням і визначення основного змісту навчання студентів відображені в працях таких дослідників, як Т.О. Вдовіна, Н.Д. Гальський, Г.В. Барабанова, Н.І. Газ, Г.А. Гринюк, Л.Ю. Купіш, Б.А. Лапідус, Ю.О. Жлуктенко, М.В. Ляховицький, О.С. Можаяєва, Л.П. Смелякова, С. К. Фоломкіна, Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич та багатьох інших, що становить теоретичне підґрунтя для поставленого завдання. Окрім аналізу науково-педагогічної літератури, для обґрунтування проблеми відбору особливих методів навчання, змісту тематичних завдань і засобів для їхньої реалізації, треба також керуватись пояснювальною запискою Міністерства освіти і науки України щодо навчальних програм з іноземних мов для немовних вищих навчальних закладів.

Метою нашого дослідження є аналіз і дослідження загальних закономірностей побудови курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням», розкриття суті та змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням; опрацювання та дослідження теоретичного матеріалу кваліфікованих фахівців, які розробляли та впроваджували методи викладання у немовних закладах; висвітлення основних критеріїв відбору літератури, засобів, форм і методів роботи зі студентами.

Виклад основного матеріалу. Особливість викладання англійської мови за професійним спрямуванням полягає у фаховому контексті обраної спеціальності, основним актуальним завданням якої є оволодіння знаннями фахової терміносистеми й набуття вмінь використовувати вузькоспеціалізовану лексику для виконання навчальних професійно зорієнтованих завдань, спрямованих на подальше спілкування у виробничих ситуаціях. Виконуючи зростаюче соціальне замовлення на підготовку таких спеціалістів в умовах розширення міжнародних зв'язків, нормативні документи Міністерства освіти і науки України визначили предметом навчання

майбутніх фахівців спеціальну галузеву лексику. Для дослідження шляхів формування професійної англомовної лексичної компетенції необхідно визначитися з питаннями організації планування, за якими здійснюється навчання. Розглянемо основні форми роботи викладання та критерії відбору змісту навчання, на яких базуються основні прийоми вивчення та оволодіння англійською мовою.

Мета курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» полягає у формуванні у студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок; сприянні в оволодінні студентами вміннями та навичками спілкування в усній і писемній формах, відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових професійних сферах і ситуаціях. Метою професійного спрямування навчання є забезпечення можливостей для професійного доступу учнівській молоді до кваліфікованої професійної підготовки, безперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства.

Зміст і структура курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» зорієнтований на розв'язування навчальних завдань через впровадження сучасних педагогічних технологій, у тому числі інтерактивних форм і використання варіативної методики проведення занять. Це може бути лекція з ілюстраціями, самостійна групова чи індивідуальна робота студентів, семінарське заняття, заняття повторення й узагальнення знань, виконання студентами завдань творчого характеру. «Іноземна мова за професійним спрямуванням» має унаочнювати як теоретичну, так і практичну частину навчальної програми із зазначеного предмета. У процесі навчання повинні використовуватись тексти та ілюстрації, відеоматеріали та аудіосупровід, анімаційні фрагменти, завдання для програмованого контролю рівня навчальних досягнень студентів, інтерактивні ресурси тощо.

Тематика курсу узгоджується з підручниками та навчально-методичними посібниками для вищого навчального закладу з певного предмета. На початку вводиться вступний міні-курс із повторення основних правил граматики англійської мови (часи дієслів, побудова речень, артикль, множина іменників, вправи на інтонацію й вимову).

Основні складові змістової частини курсу мають певною мірою дублювати найважливіші теми з психології і педагогіки, які повинні засвоїти майбутні вчителі початкових класів: психологічні особливості засвоєння іноземної мови учнями початкової школи, дидактичні основи навчання іноземної мови, зміст, цілі, завдання й засоби навчання іноземних мов у початковій школі, система вправ і мовних ігор, формування фологічної компетенції учнів, формування лексичної компетенції, формування граматичної компетенції на початковому етапі, формування компетенції письма та писемного мовлення. Кожна з цих тем має бути представлена англомовними оригінальними джерелами, що концентрують професійну лексику, необхідно також

упорядкувати словник професійних термінів. До тем, що є обов'язковими для вивчення майбутніми вчителями початкових класів, входять такі:

1) Child development and early education theories and practices (розвиток дитини. Теорія та практика раннього навчання).

2) Safe and appropriate activities for children (безпечні та відповідні до віку види діяльності дитини).

3) Relevant legislation, policies and procedures to ensure that children are supervised and safe at all times (відповідні правові та державні норми безпеки для забезпечення постійного нагляду за дітьми та їхні безпеки).

4) An understanding of the cultural environment of the children (розуміння культурного середовища вихованців).

Логічним буде введення для спеціалістів початкової та дошкільної освіти теми: «Вивчення іноземної мови вихованцями ДНЗ та учнями початкових класів», яка теж побудована на англійськомовних джерелах, що презентують як загальні закономірності навчання іноземної мови дошкільників та учнів початкової школи, так і новітні технології й винаходи у цій області.

Тематика цього блоку окреслюється наступними темами:

1) Teaching problem how to teach a foreign language to pre-school children (проблема навчання іноземної мови учнів початкової школи).

2) A distinguish between teaching pre-school children in the kindergarten and teaching children in primary grades in the elementary school (відмінність між навчанням іноземної мови вихованців ДНЗ і учнів початкової школи).

3) Aims of teaching (мета навчання).

4) Content of teaching (зміст навчання).

5) Methods and techniques of teaching pre-school children (методи і техніки навчання учнів початкової школи).

Наразі викладачами Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка розробляється навчальний посібник до курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для спеціальності «Дошкільне виховання».

Завдання курсу:

– поновити знання студентів із базового курсу англійської мови. Стисло розглянути такі теми: «Вимова та інтонація», «Побудова англійського речення», «Іменник, артикль», «Числівник, прикметник», «Система часів англійського дієслова»;

– ознайомити студентів із основними темами, що входять до необхідного мінімуму підготовки вихователя ДНЗ, такими як:

1) Child development (розвиток дитини).

2) Creative experiences for young children (творчий досвід дитини).

3) Child guidance (спрямування дитини).

4) Health, safety and nutrition (безпека, здоров'я, харчування).

5) Language and literacy curriculum (мова та програма навчання грамоти).

6) Math and science curriculum (математична і наукова програма).

7) Curriculum and program planning (програма та

розроблення програми).

8) Young children with special needs (діти з особливими потребами).

Студенти засвоюють лексику кожної теми, відпрацьовують на практичних заняттях навчальні ігри, розвивальні види робіт із вихованцями: використання пісень, драматизації, художні засоби навчання, творчі завдання. Останнім блоком нашого курсу є саме навчання англійської в дошкільному закладі, його загальні принципи та практичні поради різних вихователів:

1) Second language learning in kindergarten (принципи навчання іноземної мови у ДНЗ).

2) ESL Games For Kids (ігри навчання іноземної дошкільників).

3) Teaching materials used for preschool ESL activities (навчальні матеріали для вивчення іноземної у ДНЗ).

4) ESL activities and teaching methods (навчальна діяльність, методи навчання іноземної у ДНЗ).

5) ESL Activities and Mini-Books for Every Classroom (навчальна діяльність та підручники).

6) Total Physical Response (TPR) (метод тотальної фізичної реакції як метод навчання іноземної у ДНЗ).

Після теоретичного змісту необхідно розглянути окремі сучасні новітні технології, що стосуються шляхів урізноманітнення роботи з дошкільниками. Студентам рекомендовано ознайомитись із програмами роботи дитячого садочка іноземною мовою, з елементами цікавих занять в Інтернеті, із сайтами, що забезпечують наочність, містять методичні поради, з он-лайн посібниками, із вітчизняними підручниками з іноземної для дошкільного віку [7].

Після закінчення курсу студенти повинні *знати*: мовленнєвий етикет спілкування (мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження, лексичний мінімум ділових контактів, ділових зустрічей, нарад; особливості діалогу професійно зорієнтованого характеру; лексичний мінімум комп'ютерних технологій; лексико-граматичний мінімум на високому рівні; орієнтуватися в основних поняттях професії англійською мовою); орієнтуватися у закордонних джерелах інформації; розумітись на планах навчання і виховання дошкільнят; знати граматичні форми й конструкції, що означають суб'єкт дії, дію, об'єкт дії, характеристику дії, необхідність, бажаність, можливість дії, умовні дії, логіко-сміслові зв'язки, граматичні форми й конструкції, що характерні для усних повідомлень за власною спеціальністю; абрєвіатури фахових термінів у певній професійно зорієнтованій галузі; основи перекладу іншомовних джерел; лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин; лексичний мінімум регіональних і соціальних відмінностей між Україною та країною, мову якої вивчають.

Вміти: досліджувати іншомовну оригінальну літературу та розширювати лексико-граматичні навички, навички студіювання та говоріння; зробити монологічне повідомлення професійного характеру з визначенням терміном мовлення; володіти рецетивними й продуктивними навичками словотворення; вести професійне спілкування на високому

рівні з вихователями закордонних дитячих садків; використовувати сучасні засоби навчання в роботі, дізнаватись про них з Інтернету; вміти порівнювати вітчизняну систему роботи у ВНЗ і початковій школі і закордонну; володіти методами анотування та реферування іншомовних джерел, у тому числі й в Інтернеті; зробити комп'ютерний переклад іншомовної інформації; володіти прийомами ознайомлювального читання з визначеною швидкістю без словника, пошукового читання з визначеною швидкістю без словника, читання з визначеною кількістю невідомих слів (із використанням словника); вести роботу з іншомовними джерелами наукового характеру (статті, монографії, реферати, трактати, дисертації тощо).

Діяльність викладачів спрямована на пошук ефективних форм мотивації студентів, особливих прийомів і засобів викладання великого обсягу матеріалу таким чином, щоб за обмежений період сформувати необхідні фахові знання певної термінологічної лексики та вміння користуватися ними в межах своєї професійної діяльності. Провідну роль у навчальному процесі відіграють практичні заняття, під час яких студенти ознайомлюються з новою лексикою, опрацьовують автентичні тексти, вчаться використовувати здобуті знання на практиці. Розв'язання комунікативно-пізнавальних завдань здійснюється завдяки різноманітним сучасним засобам іншомовного спілкування: рольові ігри, навчальні ситуаційні завдання, парні та групові форми роботи тощо [3]. Основними підходами до навчання іноземної мови за професійним спрямуванням також залишається особистісно зорієнтований, діяльнісний і комунікативно-когнітивний, у центрі уваги яких є особистість студента, врахування його особливостей, можливостей і здібностей. Вони реалізуються на основі диференціації та індивідуалізації навчання, нових інформаційних мультимедійних технологій, принципів продуктивності навчання, автономії, орієнтації на мовленнєвий розвиток навчання в співробітництві та методом проектів. Треба зазначити, що основною з багатьох проблем у навчанні є різке зниження мотивації навчальної діяльності, що пояснює характер цілеспрямованої дії, який спонукає до результативності. Для того, щоб викликати цікавість студентів, внутрішню самоповагу до себе, одним із факторів навчального процесу є створення позитивної атмосфери, ситуації успіху на основі індивідуального підходу та бажаного кінцевого результату. Тому студентам немовних ВНЗ пропонують самостійні роботи. Для їхнього виконання відводиться певна кількість годин планом робочої програми позаурочно. В основі завдань полягає принцип методу проектів, головна ідея якого є спрямованість на переорієнтацію процесу навчання, а саме: на розвиток професійних якостей, навчання самостійно оволодівати знаннями. Студенти вчаться самостійно приймати різні рішення, шукати шляхи отримання інформації, співпрацювати в колективі. Темі для самостійної роботи обираються та зазначаються в програмі з оглядом на розділ, який вивчається на певному етапі. Кінцевим продуктом проектної діяльності самостійних робіт може бути як самостійно складений термінологіч-

ний словник лексики за фахом, самостійний переклад технічних текстів, так і розроблення блоксхем технологічних процесів, складання анотацій до статей англійською мовою тощо. Контроль за діяльністю студентів здійснюється завдяки оцінюванню як процесу, так і результату. Більшою мірою використовують спосіб підсумкового контролю, до якого належать письмовий звіт самостійної роботи та розроблений студентами матеріал, підкріплений усними відповідями.

Наступним, не менш важливим питанням, є питання пошуку та відбору навчального матеріалу, який є основою змісту навчання англійської мови за професійним спрямуванням. У немовному ВНЗ універсальною дидактичною одиницею професійно зорієнтованого навчання є автентичний текст, який надає фактологічний матеріал для організації навчального спілкування [1]. Від змісту тексту залежить ефективність організації навчальної інтерактивної діяльності з розуміння смислової інформації та результативність засвоєння термінологічної лексики при вживанні її у висловлюванні студентів. Найявністю у текстах таблиць, схем, графіків та інших паратекстуальних засобів сприяють кращому розумінню студентами термінологічних одиниць і вираженню з їхньою допомогою фаховою інформацією [2]. Англійськомовні автентичні тексти є цінним інформаційним і пізнавальним матеріалом, який доповнює отримані студентами під час вивчення спеціальних дисциплін знання [4]. Тексти за фахом є джерелом словникового запасу студентів, прикладом уживання термінологічної лексики в контексті, що допомагає конкретизувати значення слів, пояснити й уточнити випадки їхнього вживання у відповідності до ustalених мовних норм і стандартів [7]. Своєрідність мовних засобів при вивченні англійської мови за професійним спрямуванням зумовлює необхідність розроблення та використання спеціальних методичних прийомів для їхньої презентації та засвоєння. Так, у процесі семантизації лексичних одиниць повинні розкриватися як їх лексичні поняття, так і лексичний фон.

З урахуванням цього, оптимальним способом семантизації вважається коментар, який пояснює академічні та професійні сфери й ситуації, в яких вони мають вживатися, тому підбір лексики може у значній мірі різнитися в окремих робочих програмах. Ураховуючи зазначене вище, для визначення кількості лексичних одиниць, необхідність для складання словника-мінімуму англійської професійної лексики, виходимо з міркування Ю.О. Жлуктенка про те, що не можна навчати студентів фахової лексики взагалі, її можна навчити лише в межах певної відібраної тематики, яка буде стояти найближче до основних питань профільюючої дисципліни факультету [3] Мінімізація кількості відібраних лексичних одиниць є запорукою успіху в навчанні іноземної мови, оскільки чим менше обсяг матеріалу, тим більше шансів добитися ефективного його засвоєння. Іншими словами, для результативного навчання студентів необхідна мінімально достатня кількість нової іншомовної лексики. Щодо процедури відбору професійної лексики, необхідно зазначити основну послідовність опера-

цій: вивчення номенклатури сфер, тем і ситуацій, характерних для професійної діяльності студентів; фаховий аналіз програмних вимог щодо змістового наповнення навчального матеріалу, його відповідності потребам; пошук і підготовка текстових автентичних матеріалів, їхній аналіз на відповідність вибраним критеріям відбору; оброблення та систематизація відібраних джерел термінологічної лексики; вибір одиниць лексики згідно з визначеними критеріями відбору, її фіксування на паперових й електронних носіях, переклад термінів на українську мову; створення списку фахової лексики, її аналіз порівняння з іншими, аналогічними словниками-мінімумами, які є в матеріалах наукових досліджень із даної проблеми, уточнення й складання остаточного варіанту. У результаті проведеної роботи був складений список основних тем, видів робіт і форм контролю засвоєних знань для студентів – майбутніх вихователів і вчителів початкових класів.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень. Отже, проведене дослідження дозволяє

перейти до підготовки й розроблення конкретнішої методичної типології англійської мови за певним фаховим напрямом і створення адекватних вправ для її навчання, що становить перспективу подальшої роботи зі створення подібних курсів у різних професійних сферах.

Література

1. Барабанова Г.В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному ВНЗ: [Монографія] / Г.В. Барабанова. – К.: Фірма «ІНКОС», 2005. – 101 с.
2. Гринюк Г.А. Відбір навчального матеріалу для формування англійської лексичної компетенції у студентів-економістів / Г.М. Гринюк // Навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах. – К.: Іноземні мови. – № 82. – 2007. – С. 63-67.
3. Жлуктенко Ю.О. Методика викладання іноземних мов у вищій школі / Ю.О. Жлуктенко // Вища школа. – 1971 – С. 31-50.
4. Морська Л.І. Формування вмінь професійного спілкування англійською мовою у студентів факультету фізичного виховання: дис. ... канд. пед. наук: спец.13.00.02 / Л.І. Морська. – Інститут педагогіки АПН України. – К., 2001 – 185 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування / колектив авторів. – Ленвіт, 2005 – 25 с.
6. Серова Т.С. Психологические и лингводидактические аспекты обучения профессионально-ориентированному чтению в вузе. / Т.С. Серова. – Свердловск: Изд-во Уральского университета. – 1988. – 60 с.
7. Емельянова М. Формирование профессиональной направленности у студентов педагогических вузов / М. Емельянова // Дошкольное воспитание. – 2007. – № 10. – С. 43-47.
8. Конышева А. В. Английский для малышей. English for kids. / А.В. Конышева. – Минск, 2004 – 143 с.
9. Леонтьев А. А. Деятельностный ум: деятельность, знак, личность / А.А.Леонтьев. – М., 2001. – 525 с.

УДК [378.147:811.111]:004

Юлія Білецька

ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Юлія Білецька. Основы профессиональной культуры будущих учителей иностранного языка при использовании информационно-коммуникационных технологий.

Julia Biletska. 'The basis of professional culture of future foreign language teacher-to-be by means of information and communication technologies'.

А Визначені основні терміни дослідження, з'ясовані основні засоби інформаційно-комунікаційних технологій, а також особливості професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови при використанні засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

А Определены основные термины исследования, средства информационно-коммуникационных технологий, а также особенности профессиональной культуры будущего учителя иностранного языка при использовании средств информационно-коммуникационных технологий.

С The article elucidates the essence of means of information and communication technologies of future teachers of foreign languages. The basic terms of the research and the means of information and communication technologies are analyzed. The peculiarities of forming professional culture of future foreign language teachers by means of information and communication technologies are theoretically substantiated.

Ключові слова: професійна культура, майбутній учитель іноземної мови, засоби інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключевые слова: профессиональная культура, будущий учитель иностранного языка, средства информационно-коммуникационных технологий.

Key words: professional culture, foreign language teacher-to-be, means of information and communication technologies.

Вступ. Зміст Рекомендацій Ради Європи щодо мовної освітньої політики формує нові вимоги до майбутнього вчителя в контексті демонстрації ним високого рівня готовності до забезпечення європейської якості освіти, переходу до нових форм і методів організації навчального процесу, сприяння мобільності студентів у межах європейського освітнього простору, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), формування професійної культури. Широке впровадження ІКТ дозволяє майбутнім фахівцям з іноземної мови використовувати такі засоби навчання, які були б адекватні їхнім

індивідуальним рисам, відповідали професійному досвіду, наявній міжнародній практиці, сприяли б формуванню та розвитку професійної культури.

Формулювання цілей статті – визначити теоретичні засади професійної культури майбутнього вчителя в умовах упровадження ІКТ.

Останні дослідження та публікації. Професійна культура майбутнього фахівця з іноземної мови досліджувалась у працях І. І. Костікової [5], А. О. Маслюк [7], Я. О. Черньонкова [10]. Але невирішеною раніше частиною цього питання залишається проблема визначення засад професійної куль-